

Jyväskylän kaupungin liikenneturvallisuuden edistäminen 2026-2028

Liikenneturvallisuuden edistäminen

Liikenneturvallisuus on osa kuntien perustehtävää ja hyvinvoinnin edistämistä. Alueiden liikenneturvallisuustyöllä on keskeinen vaikutus koko maan liikenneturvallisuustilanteen parantamiseen. Liikenneturvallisuustyötä ohjaa nollavisio, jonka mukaisesti kenenkään ei tarvitsisi kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä vuoteen 2050 mennessä. Tieliikenteen osalta Suomi on sitoutunut yhdessä muiden EU-maiden kanssa vähentämään liikennekuolemia ja vakavia loukkaantumisia puoleen vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Kaupunkirakennepalveluiden toimiala edistää eri kulkutapojen turvallista liikenneympäristöä Jyväskylän kaupungin katuverkolla. Liikenneympäristön lisäksi turvallista liikennettä edistetään muun muassa elinikäisellä liikennekasvatuksella ja asenneviestinnällä, riittävillä liikenteen valvonnan, pelastustoiminnan ja ensihoidon resursseilla sekä esimerkiksi huolehtimalla ajoneuvojen turvallisuudesta. Sivistyspalvelut ovat avainasemassa liikenneturvallisuustiedon välittämisessä lapsille ja nuorille. Liikenneturvallisuuden edistämistyö on jatkuvaa ja muotoutuu muuttuvan liikenneympäristön mukaan.

Jyväskylän liikenneturvallisuuden edistämisen suunnitelma 2026–2028 on laadittu kaupunkirakennepalveluiden ja sivistyspalveluiden toimialoilla vastuuhenkilöiden kanssa. Suunnitelma koostuu liikenneturvallisuuden edistämistä ohjaavista tavoitteista, onnettomuustiedoista ja liikenneturvallisuusryhmän toiminnan kuvauksesta. Suunnitelma ei sisällä valtion maanteihin liittyviä asioita.

Suunnitelmasta on vastannut Jyväskylän kaupunkirakennepalvelut, ja työhön on osallistunut myös Linea Konsultit Oy.

Liikenneturvallisuuden edistämistyötä ohjaavat tavoitteet

VALTAKUNNALLISET	SEUDULLISET JA ALUEELLISET	JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN
Luonnos valtakunnalliseksi liikennejärjestelmä-suunnitelmaksi vuosille 2026–2037 Visio: Vuonna 2050 Suomen liikennejärjestelmä on toimiva, turvallinen ja kestävä sekä edullisesti kaikille väestöryhmille saavutettava. Valtakunnalliselle liikennejärjestelmäsuunnitelmalle on asetettu kolme keskenään priorisoitua tavoitetta: toimivuus, turvallisuus ja kestävyys. Liikenneturvallisuutta parannetaan kaikissa liikennemuodoissa kokonaisvaltaisesti niin kutsutun Safe System -lähestymistavan mukaisesti. Lähestymistapa perustuu sen tiedostamiseen, että ihmiset tekevät virheitä, ja useilla eri keinoilla tulisi muodostaa monikerroksinen suoja sen varmistamiseksi, että yhden osan epäonnistuessa jokin toinen osa kompensoi muita osia pahimman mahdollisen lopputuloksen ehkäisemiseksi.	Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2025 Yhtenä suunnitelman kolmesta päätavoitteesta on turvallisuus ja toimintavarmuus. Työssä on eri toimintaympäristöjen painopisteiksi nostettu mm., että Jyväskylän MAL-kaupunkiseudulla kävelyn ja pyöräilyn turvallisuus on tärkein asia, kun suunnitellaan moottoriajoneuvoliikenteen järjestelyjä taajamissa. Suunnitelman toimenpiteissä on tunnistettu mm. kuntien liikenneturvallisuustyön resurssien varmistaminen ja jatkuvuuden varmistaminen yhteistyössä kuntien, viranomaisten, Liikenneturvan ja muiden tärkeimpien tahojen kesken.	Jyväskylän kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma 2025 Kävelyn ja pyöräilyn painottuva liikenneympäristö on myös kaikille osapuolille turvallisempi ja tasa-arvoisempi. Liikkumisen ohjauksen lisäksi kaupunkiympäristön tulisi olla riittävän turvallinen ja saavutettava kannustaakseen vanhempia saamaan lapset ja nuoret aktiivisin kulkumuodoin kouluun ja harrastuksiin. Suurin osa kävelijöiden ja pyöräilijöiden onnettomuuksista tapahtuu risteyksissä autoliikenteen kanssa.
Valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia vuosille 2022–2026 ”Kuntien tehtävänä on luoda edellytykset terveeseen ja turvalliseen elämään, ja liikenneturvallisuus on näin ollen osa kuntien perustehtävää.” Nollavision saavuttamiseksi tarvitaan laajasti erilaisia toimia kaikissa liikennemuodoissa ja kaikilla yhteiskunnan eri tahoilla, aina valtakunnallisista toimenpiteistä alueelliseen liikenneturvallisuustyöhön ja yksilöiden tasolle asti.	Jyväskylän seudun MAL-kehityskuva 2040 (2022) Kaupunkiseudulla tavoitteena on tiivistyvissä ja täydentyvissä taajamissa mm. turvata kehittämisessä toimivat ja turvalliset liikkumisympäristöt. Liikenneverkon kehittämisen tavoitteena on mm. varmistaa sujuva, turvallinen ja kestävä liikkuminen. Kävelyn turvallisuutta parannetaan erottamalla jalankulku pyöräväylistä ja muusta ajoneuvoliikenteestä.	Edistämistoimenpiteillä tähdätään liikenneympäristöön, joka ohjaa kulkijoita liikkumaan liikennesääntöjen mukaisesti. Liikenteen trendien muuttuessa kestävä liikkumisen turvallisuutta voidaan edistää turvallisilla liikennejärjestelyillä ja järjestämällä riittävästi tilaa kestäville kulkumuodoille. Alatavoitteena: ”Viihtyisät, laadukkaat ja turvalliset olosuhteet kävelylle ja pyöräilylle ympäri vuoden”
	Keski-Suomen ELY-keskuksen maakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia Liikenneturvallisuusstrategian päivitys alkanee 2025–2026, ja siinä tunnistetaan maakunnallisia painopisteitä. Aiempi strategia on vuodelta 2015.	

Liikenneturvallisuuden nykytila

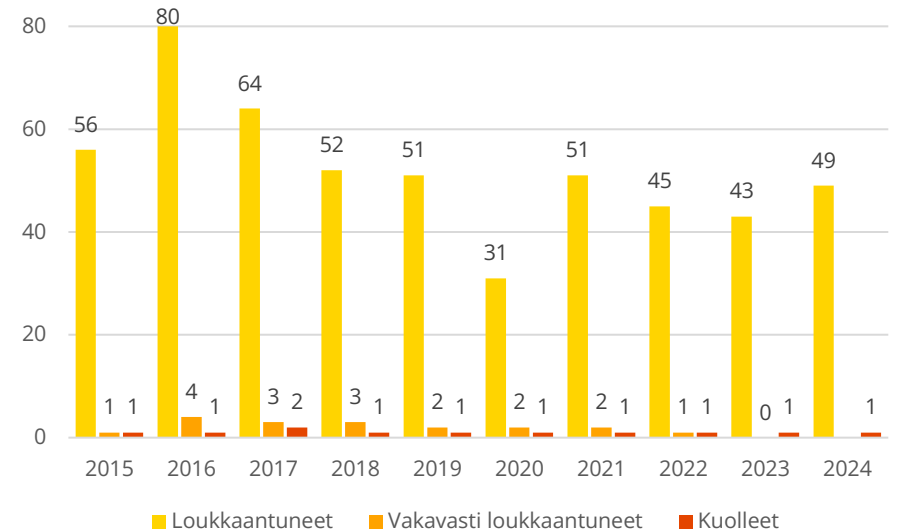
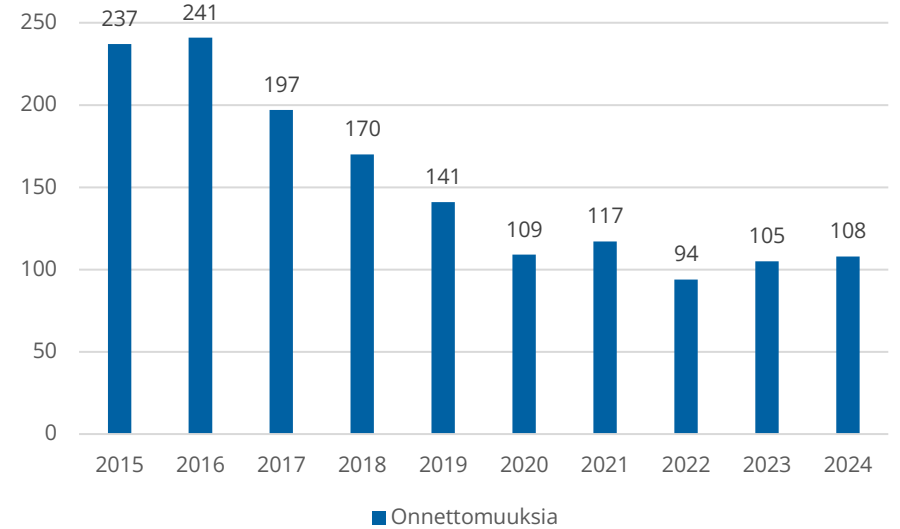
Jyväskylän kaupungin kaduilla tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien vuosittainen määrä väheni merkittävästi vuosien 2016 ja 2020 välillä 241 onnettomuudesta 108 onnettomuuteen (vähennystä 55 %). Myönteinen kehitys on sen jälkeen pysähtynyt paikalleen ja onnettomuuksia on tapahtunut vuosina 2020–2024 vuosittain keskimäärin 107, ja niistä vuosittain keskimäärin 40 onnettomuutta on johtanut henkilövahinkoon (keskimäärin 56 vuosina 2016–2019, vähennystä 29 %). Näissä liikenneonnettomuuksissa on menehtynyt keskimäärin yksi (yksi) ja loukkaantunut 45 henkilöä vuosittain (64, -30 %). Kaupungin katuverkolla sijainneissa liikenneonnettomuuksissa kuoli ja loukkaantui yhteensä 229 ihmistä vuosina 2020–2024. Onnettomuuksista aiheutuu noin 9,8 miljoonan euron yhteiskunnalliset kustannukset vuosittain.

Suurin osa, joka viides, Jyväskylän kaupungin katuverkon liikenneonnettomuuksissa kuolleista ja loukkaantuneista vuosina 2020–2024 on ollut 25–34-vuotiaita. Määrällisesti seuraavaksi eniten, 14 %, uhreja on ollut 15–17-vuotiaissa, joiden ikäryhmä on kuitenkin pieni, vain 3 % asukkaista. 15–17-vuotiaiden riski menehtyä liikenteessä on valtakunnallisesti Suomessa suurempi kuin muissa Pohjoismaissa.

Pyöräilyonnettomuudet ovat Jyväskylässä yleisin henkilövahinkoon johtava katuverkon onnettomuustyyppi, 38 % vuosina 2020–2024. Eniten henkilövahinkoon johtavia onnettomuuksia on tapahtunut elo- ja syyskuussa. Yleisin onnettomuuspaikka on ajorata, 55 % onnettomuuksista. Suojateillä tapahtuu 30 % onnettomuuksista. 87 % katuverkon henkilövahinko-onnettomuuksista on tapahtunut hyvissä sääolosuhteissa ja 67 % valoisaan aikaan. Henkilövahinkoon johtaneiden alkoholirattijuopumusonnettomuuksien osuus on kasvanut 7 %:iin (5 % vuosina 2016–2021) ja huumeonnettomuuksien osuus 3 %:iin (2 %).

Tilastotiedot perustuvat Tilastokeskuksen tilastoimiin, poliisin tietoon tulleisiin tieliikenneonnettomuuksiin. Kaupunki seuraa onnettomuuksien kehitystä säännöllisesti.

Onnettomuuskehitys Jyväskylän katuverkolla 2015-2024
Sisältää kaikki poliisin tilastoimat onnettomuudet, ml. peltikolarit,
lähde: Tilastokeskus (vakavasti loukkaantuneiden tiedot vuosilta 2015-2023)

Liikenneturvallisuuden edistäminen kaupunkirakennepalveluiden toimialalla

Kaupunkirakennepalveluissa liikenneturvallisuuden edistämistyö kytkeytyy erityisesti liikenneinfran suunnitteluun ja tarkasteluun (kaavoitus, liikennejärjestelmä, katusuunnittelu ja liikenteenohjaus) sekä tilapäisiin liikennejärjestelyihin ja työskentelyyn liikenneympäristössä. Osana liikenneturvallisuuden edistämistä pyritään myös liikkumisen ohjaukseen sekä vaikuttamaan liikennekäyttäytymiseen.

Liikenneturvallisuustyötä tehdään myös sidosryhmien kanssa sekä erilaisten liikenneympäristön tilannekuvien ja selvitysten perusteella. Työn tukena on kaksi työryhmää: liikenneinfran suunnittelu ja työskentely liikenneympäristössä.

Kaupunkirakennepalveluiden liikenneturvallisuustyön painopisteitä 2026–2028 ovat suojateiden turvallisuuden parantaminen, moottoriajoneuvojen ja kävelijöiden sekä pyöräilijöiden risteämiset sekä turvalliset tilapäiset liikennejärjestelyt katutöissä. Turvalliseen työskentelyyn työaikana kiinnitetään erityishuomiota.

Tärkeä tavoite on, että työ ja päätökset perustuvat jatkossakin tietoon. Jotta saadaan ajantasaista tietoa työn tueksi, kaupunkirakennepalveluiden liikenneturvallisuuden edistämistyön vastuuhenkilöt kokoontuvat vuosittain tarkastelemaan liikenneturvallisuuden nykytilaa.

Liikenneturvallisuuden edistäminen Jyväskylän sivistyspalveluissa

Liikenneturvallisuuden edistämistyössä ovat sivistyspalveluista mukana varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut.

Tavoitteena on vaikuttaa lasten ja nuorten liikennekäyttäytymiseen liikennekasvatuksen avulla. Liikennekasvatus aloitetaan varhaiskasvatuksessa, ja sitä jatketaan esi- ja perusopetuksessa. Pyöräilykasvatukseen ja turvalaitteiden käytön edistämiseen panostetaan erityisesti. Nuorisotyössä ja liikuntapalveluissa vahvistetaan turvalliseen liikkumiseen liittyviä tietoja, taitoja ja asenteita. Varhaiskasvattajille, opettajille ja nuorten parissa työskenteleville järjestetään liikenneturvallisuustietoa työn tueksi kerran vuodessa.

Liikenneturvallisuuden edistämistyön tueksi sivistyspalveluille laaditaan vuosittain tarkistettavat sisäiset työvälineet, joiden avulla varmistetaan toimenpiteiden ajantasaisuus ja vaikuttavuus.

Kuvaaja: Riika Kastelehto

Liikenneturvallisuuden yhteistyö

Liikenneturvallisuuden parantaminen koostuu useista yhtäaikaisista toimista eri tahoilla. Kaupunkirakennepalveluiden toimialan omien liikenneturvallisuuskokousten lisäksi vuosittain järjestetään Jyväskylän liikenneturvallisuusryhmän kokous, jossa on mukana kaupunkirakennepalveluiden lisäksi myös kaupungin sivistyspalveluiden toimiala sekä sidosryhmät poliisi, pelastuslaitos, Liikenneturva, elinvoimakeskus ja maakunnallisen liikenneturvallisuustyön konsultti. Tavoitteena on, että ryhmässä käsitellään koko liikenneturvallisuustyön kenttää, eli mm. liikenteen valvontaa, elinikäistä liikennekasvatusta ja viestintää ja liikenneympäristön parantamista.

Kaupunkirakennepalveluilta on lisäksi edustajat maakunnallisessa Keski-Suomen liikenneturvallisuuden yhteistyöryhmässä, joka kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Elinvoimakeskus toteuttaa yhdessä Keski-Suomen liiton kanssa vuosittain myös maakunnallisia tapahtumia: toimialakohtaiset webinaarit sekä yhteinen liikenneturvallisuusfoorumi. Nämä ovat kaupunkirakennepalveluille tärkeitä tilaisuuksia liikenneturvallisuustiedon ja -osaamisen lisäämiseksi.

